

Wonen in een thermosfles

Nicole en Kris

Nicole werkt als freelance journalist voor bladen en televisie. Kris zit in de tweede van het Amsterdams Lyceum.

Bewust en duurzaam leven, het is een mooi streven. Maar de praktijk blijkt knap weerbarstig. OneWorld kijkt binnen bij mensen met duurzame ambities. "Het geld was op, dus het huis is niet af."

Tekst & foto's Rinske Bijl

Ze hadden allebei 'de ballen verstand' van huizen bouwen. Toch kochten ze in 2011 een kavel en gingen met een bevriende architect aan de slag.

Nicole: "We woonden al bijna twintig jaar in Amsterdam en wilden graag wat groter wonen. Bovendien droomden we van een energiezuinig huis."

Zonder enorm budget leek die droom niet te verwezenlijken. Tot er op Zeeburgereiland zelfbouwkavels werden aangeboden. "Arjan heeft een nacht in de auto moeten slapen om een kavel te bemachtigen. En dat lukte: hij was nummer negen in de rij voor het loket." →

Thuis bij Nicole & Arjan

Nicole de Haan (46) en Arjan Ploegmakers (48) zijn de trotse bewoners van een zeer energiezuinig huis op Zeeburgereiland in Amsterdam. Ze lieten het zelf bouwen om al hun wensen te realiseren. Twee jaren geleden trokken ze erin, samen met hun kinderen Teun (9) en Kris (13).

Arjan

Werkt als strategisch adviseur arbeidsmarkt bij de Gemeente Amsterdam, nu gedetacheerd bij de Sociaal-Economische Raad (SER) in Den Haag.

Teun

Zit in groep zes van de Montessorischool op IJburg.

Je eigen straatje Nicole & Arjan

Verplicht elektriciteit

Ze kozen voor een passief huis: een huis dat wordt opgewarmd door de zon. “Dat betekent dat je een gevel nodig hebt op het zuiden met grote ramen, driedubbel glas, dikke muren en kierdichte kozijnen. Het huis functioneert als een soort thermosfles”, legt Arjan uit. Aangevuld met zonnepanelen en zonnecollector kunnen Nicole en Arjan voor een groot deel voorzien in hun eigen energiebehoefte. Ze wilden met een warmtepomp erbij helemaal zelfvoorzienend worden, maar dat bleek te duur.

Ook energieleverancier Nuon vormde een obstakel. “De gemeente had een deal met Nuon gesloten voor Zeeburgereiland en daarom waren we verplicht een aansluiting bij hen te nemen. Dat kostte 6000 euro – geld dat we anders in een warmtepomp hadden geïnvesteerd.” Voor hun energieverbruik betalen ze per maand zo’n 30 euro. Arjan: “Andere mensen betalen tussen de 150 en 300 euro voor een even groot huis.”

Zandloper-tje

Met alleen een slim ontworpen huis ben je er natuurlijk nog niet. Het vereist ook de nodige discipline om de energierekening laag te houden. “We hebben een zandloper-

tje in de douche hangen zodat we niet meer dan vijf minuten douchen”, vertelt Teun. Arjan vult aan: “We laten nergens lampen onnodig branden, zetten niks op stand-by, alle opladers gaan uit het stopcontact. De kinderen doen dat ook netjes.” Nicole: “Ik hoorde Teun laatst tegen een vriendje zeggen dat hij de kraan dicht moest draaien tijdens het tandenpoetsen.”

Dure winkel

“De kinderen krijgen altijd een broodtrommel en een drinkfles mee naar school. Andere kinderen krijgen vaak pakjes drinken. Kleine dingen die gevoelsmatig toch helpen”, vindt Arjan. De boodschappen doen ze vaak bij Landmarkt, waar vooral producten uit de regio worden verkocht. Nicole: “Maar dat is niet altijd biologisch.”

Ventilatie

Het principe van een passief huis is dat het potdicht zit. Nicole: “Mensen denken dat je je ramen nooit open mag doen. Maar dat mag best, het is alleen niet noodzakelijk voor een prettig leefklimaat. Er komt voortdurend frisse lucht binnen via het ventilatiesysteem.”

Bouwput

Zeeburgereiland is volop in ontwikkeling. Over een paar jaar is het hier helemaal volgebouwd.

Wormenbak

Aan het einde van de straat staat een wormenbak. Nicole: "Daar brengen we gft-afval naartoe. In de zomer zijn we een tijdje gestopt, want ons afvalbakje stonk."

En het is een dure winkel, je moet goed kijken wat je koopt." Ze stoort zich in de supermarkt aan al het verpakkingsmateriaal. "Maar ik heb geen tijd om altijd naar de markt of de groenteboer te gaan." Kris: "We nemen wel zelf tassen mee als we boodschappen doen!"

Vlees kopen ze scharrel of biologisch. "Mensen klagen dat biologisch vlees zo knetterduur is, maar wij kopen gewoon een klein stukje, en hooguit twee keer per week", zegt Nicole. Arjan: "Als we barbecuen bij vrienden hebben we er de volgende dag allemaal last van. Dan eet je toch snel te veel. Ik ben eigenlijk wel blij dat onze magen daar niet meer tegen kunnen."

HelloFresh

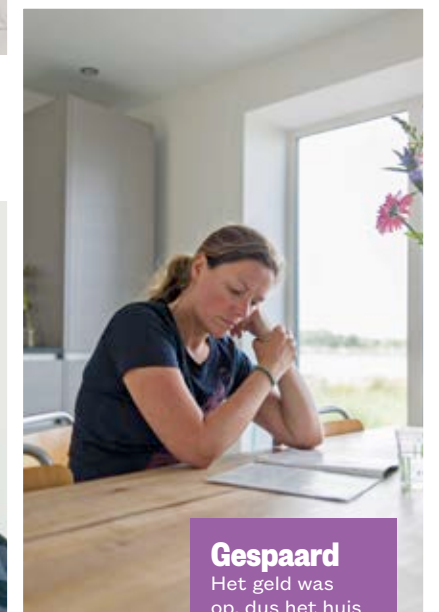
Ze hadden een abonnement op een maaltijdbox van HelloFresh. Nicole: "Ik dacht dat we goed bezig waren, maar het eten bleek niet biologisch te zijn. Dat was misschien een beetje naïef van me." Kleren kopen is een terugkerend dilemma. "Dure kleding betekent niet per definitie duurzaam of verantwoord. Meestal weet je het gewoon niet. Of je moet alleen maar kleding van Kuyichi kopen, maar dat kunnen we niet betalen", zegt Nicole. Dochter Kris wil best verantwoorde kleding kopen, "maar het moet er wel leuk uitzien. En zoveel kleedgeld krijg ik niet." Arjan: "Je kunt naar tweedehands-winkels gaan." "Maar pap, die zijn ook heel duur, hoor." Zelf doet Arjan zijn kleding pas weg als het echt niet meer kan, soms aange-

“
Ik kan niet
met gaten in mijn trui
in een overleg zitten

Schoon plastic

Een aparte zak voor het schone plastic. Vies plastic gaat in een emmer achter het keukenkastje.

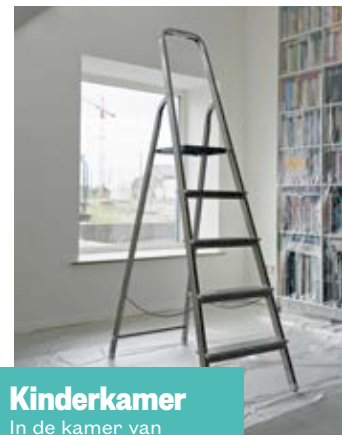
Gespaard

Het geld was op, dus het huis is nog niet af. Nicole: "Na twee jaar sparen kunnen we nu verder met het schilderen."

spoord door Nicole. "Ik kan op mijn werk niet met gaten in mijn trui in een overleg zitten. Dan word ik niet serieus genomen."

Kansarm

Arjan vindt dat duurzaamheid meer is dan het milieu. "Het gaat ook over leefbaarheid en saamhorigheid. Ik heb als vrijwilliger jongeren uit kansarme milieus begeleid. En Nicole heeft stervensbegeleiding gedaan bij terminaal zieken." Nicole: "Vergeleken bij anderen doen we niet zoveel maatschappelijks." Arjan: "We hebben nu twee kinderen en moeten er voor hen zijn." Nicole voelt zich niet bezwaard dat ze niet meer doet. "Ik ben heel trots op ons huis en de droom die we hebben verwezenlijkt." ●

Kinderkamer

In de kamer van Kris is veel van Ikea. "We hebben niet het budget om mooie duurzame of design-spullen te kopen."